

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
15/5866 - CFM

Vår ref
16/3923-6

Dato
22.09.16

Høring – Forslag til EU-direktiv om sikkerhet i nettverk og informasjonssystemer (NIS-direktivet)

Det vises til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 4.7.2016.

I brevet bes det om høringsinstansenes syn på forslaget til NIS-direktiv, samt en vurdering av hvilke virksomheter og sektorer som vil bli berørt og hvilke konsekvenser det kan få for disse. Videre bes det opplyst i hvilken grad det per i dag stilles krav til virksomhetenes IKT-sikkerhet.

Bakgrunn

Direktivet stiller krav til medlemslandenes arbeid med IKT-sikkerhet, hhv. etablering av nasjonale rammeverk for IKT-sikkerhet, etablering av internasjonale samarbeidsfora og IKT-sikkerhet for virksomheter. Direktivets endelige virkeområde skal fastsettes gjennom en utpekningsprosess i regi av det enkelte medlemsland.

Direktivet stiller krav til at medlemslandene sørger for sikkerheten i nettverkene og informasjonssystemene tilhørende to kategorier av virksomheter – operatører av essensielle tjenester og tilbydere av digitale tjenester. Direktivet pålegger medlemsstatene å identifisere operatører av essensielle tjenester som operer på deres territorium. For tilbydere av digitale tjenester er det ikke lagt opp til en tilsvarende utpekingsprosess.

NIS-direktivets konsekvenser for nærings- og fiskerisektorens

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Besøksadresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Trine-Lise Waldorff
22 24 66 06

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) vurderer at NIS-direktivet vil berøre deler av nærings- og fiskerisektoren, herunder virksomheter med ansvar for samfunnsviktige funksjoner eller infrastruktur ("operatører av essensielle tjenester"), og som faller inn under kategoriene i direktivets vedlegg 2 eller 3.

NFD vurderer at NIS-direktivet vil berøre skipsfarten i svært begrenset grad. De eneste virksomhetene som synes å kunne bli berørt er enkelte operatører av fergesambandet. Vår vurdering er at ISM koden, som er den internasjonale normen for sikkerhetsstyringssystemer på skip, og som er gjennomført i forskrift av 5. september 2014 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for norske skip og flyttbare innretninger, vil kunne ivareta at eventuelle sikkerhetstiltak som er nødvendige for berørte virksomheter iverksettes.

Norge arbeider for enhetlige globale rammebetingelser for skipsfartsnæringen i regi av International Maritime Organization (IMO). Det er således vesentlig at internasjonalt maritimt sikkerhetsregelverk er å anse som *lex specialis*, jf. fortalens avsnitt 10 og 11, og at medlemslandene tar hensyn til utviklingen i folkeretten slik at forpliktelsene til de enkelte operatørene blir gjenstand for en helhetlig tilnærming.

NIS-direktivet vil trolig også få betydning for NFD sitt faglige beredskapsansvar i et samfunnssikkerhetsperspektiv, jf. oversikten over utvalgte sektorer i vedlegg 2. NFD sitt faglige beredskapsansvar er knyttet til å gjøre næringslivet i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Ansvarer omfatter ikke næringer som andre departementer har ansvar for. I henhold til vedlegg 2 kan NFD ha en rolle innen drikkevannsforsyning, dog avgrenset til distribusjon av flaskevann i en krisesituasjon. Videre har regjeringen besluttet at ansvaret for drivstofforsyningen skal overføres til næringsministeren.

Direktivet stiller også krav om varsling av hendelser som har en alvorlig forstyrrende effekt på leveransen av tjenester som faller inn under NIS-direktivets virkeområde. I den forbindelse vises det til arbeidet med etablering av sektorvise responsmiljøer for håndtering av digitale angrep, som er koordinert fra Justis- og beredskapsdepartementet og der NFD bidrar på vegne av nærings- og fiskerisektoren.

NFD registrerer at NIS-direktivet er sendt på høring til flere virksomheter i nærings- og fiskerisektoren, herunder også til virksomheter med statlig eierskap som forvaltes av NFD. Virksomhetene som har fått saken på høring antas å være de mest relevante til å få belyst saken tilstrekkelig i vår sektor. NFD legger til grunn at eventuelle problemstillinger direktivet reiser håndteres av virksomhetene som har fått direktivet på høring, herunder deres syn på i hvilken grad deres virksomhet vil bli berørt og hvilke konsekvenser direktivet kan få.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det fremgår at direktivets endelige virkeområde og omfanget av sikkerhetskravene, først vil bli klart etter en nasjonal utpekingsprosess. Videre stilles det krav om en risikobasert tilnærming, som skal danne grunnlaget for iverksetting av sikkerhetstiltak som står i et rimelig forhold til den risiko den enkelte virksomhet står overfor.

Det er således vanskelig å beregne hvilke økonomiske og administrative konsekvenser NIS-direktivet vil få for nærings- og fiskerisektoren.

Krav til virksomhetenes arbeid med IKT-sikkerhet

Det stilles krav til alle offentlige virksomheters arbeid med IKT-sikkerhet blant annet gjennom regelverk, nasjonale strategier og handlingsplaner – herunder også i digitaliseringsrundskrivet. Når det gjelder krav til virksomhetenes arbeid med IKT-sikkerhet, vises det til NFDs ansvar som etatsstyrer for virksomheter i sektoren.

Med hilsen

Knut Løkstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Trine-Lise Waldorff
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.